

Aihe: U 14/2013 VP komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen (neljäs rahanpesudirektiivi) ja asetukseksi maksajaa koskevien tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana (toinen varainsiirtoasetus)

Yleistä:

Kepa ry ja Finnwatch ry kiittävät mahdollisuudesta antaa lausunto talousvaliokunnalle Euroopan komission ehdottamasta rahanpesu- ja tietojenvälitysdirektiivistä. Rahanpesu on oleellinen osa globaalia veroparatiisitaloutta, joka ylläpitää eriarvoisuutta maailmanlaajuisesti.

Direktiiviehdotusta käsiteltäessä Suomen tulee olla johdonmukainen kehityspoliittisten tavoitteiden kanssa. Arvioiden mukaan kehitysmaista pakenee veronkierron ja -välttelyn takia 680–800 miljardia euroa pääomaa vuosittain. Tämä on moninkertainen määrä kehitysapuun nähden.

Keskeisiä aiheita direktiiviehdotuksen käsittelyssä ovat erityisesti omistussuhteiden läpinäkyvyys, kansainvälinentiedonvaihto sekä veronkierron määrittely rahanpesurikokseksi yhtenäisesti EU-tasolla.

Finnwatchin ja Kepan suositukset:

1. Omistussuhteiden läpinäkyvyys

Direktiiviehdotus velvoittaa yrityksiä selvittämään itse tosiasiallisen omistajansa tai edunsaajansa sekä tarjoamaan tiedot tarvittaessa viranomaisille. Se ehdottaa tosiasiallisen omistajuuden tai edunsaajaksi luokitellun aseman omistussuhteeksi 25 prosenttia.

Ehdotetussa muodossaan direktiivi ei takaa viranomaisille pääsyä tietoon, jota toimivaan verovalvontaan tarvitaan. Käytännössä tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti on edelleen vaivatonta esimerkiksi nimellishallinnointiin perustuvien omistusjärjestelyiden avulla. Tähän on kiinnitetty huomiota eduskunnan tarkastusvaliokunnan vuonna 2010 julkaisemassa Suomen kansainvälistyvä harmaa talous -selvityksessä. Hallitus on myös ohjelmassaan sitoutunut edistämään riittävää omistussuhteisiin liittyvää tiedonsaantia.

Suomen tulisi ajaa julkisten rekisterien perustamista, joihin kootaan pankkitilien ja yritysten taustalla olevien tosiasiallisen omistajien tai edunsaajien tiedot

2. Maiden välinen tiedonvaihto

Direktiiviehdotus säilyttää kansainvälisen verotietojen jakamisen erilliseen pyyntöön perustavana.

Ehdotetussa muodossaan verotukseen liittyvä tiedonvaihto säilyy hankalana ja kalliina. Hallitus on ohjelmassaan sitoutunut automaattisen tiedonvaihdon edistämiseen ja käyttöönottoon kansainvälisesti. Suomen tulisi ajaa laajenettujen tietojen automaattista vaihtoa EU-alueen viranomaisten kesken sekä monenkeskisten tiedonvaihtokäytäntöjen laajentamista.

Lisätiedot

Henri Purje

Tutkija, Finnwatch

henri.purje@finnwatch.org

040 410 9710

Eva Nilsson

Kehityspoliittinen asiantuntija, Kepa

eva.nilsson@kepa.fi